

Vijf vuistregels van de Weideman

Hoe wordt weidegang een succes? De Weideman geeft vijf vuistregels, die bij elke veehouder onder zijn of haar kussen zouden moeten liggen. Of op zijn minst ingelijst aan de muur van het kantoor moeten hangen.

200 dagenregel

Mijn 200 dagenregel: geef de melkkoeien 200 dagen weidegang én laat jongvee 200 dagen weidegang-ervaring opdoen. Doe je dat, dan worden het echte graaskoeien, die in weer en wind met de kop omlaag gras blijven vreten. En met een weideseizoen van 200 dagen is een grasopname van dik 1000 kilo droge stof per koe goed haalbaar. Dan ga je echt geld verdienen met weiden: je benut eiwit van eigen land beter, bespaart op krachtvoer en op loonwerk voor inkuilen en mest uitrijden.

De investering in rasters, drinkvoorziening, kavelpaden en je eigen arbeid moet immers wel lonen. Dat doet het bij 200 dagen weidegang. Let wel, het is vaker droog en heet in de zomer. Om 200 dagen goed te weiden komt het er dus nóg meer op aan om vroeg te beginnen en langer in het najaar door te weiden.

Meebewegen met eiwit in het gras

Het eiwitgehalte in gras kan onder invloed van het weer snel omhoog of omlaag gaan. Die variaties zie je terug in het ureum in de tankmelk. Vaak heb je daarvoor een optimale range waar je in de buurt wilt blijven: zeg maar tussen de 14 tot 17. Kom je daarboven, twijfel dan niet om bij te sturen. Een handige rekenregel is dat 1 punt ureum overeenkomt met 0,3 kg soja minder voeren. Dus: gaat je ureum drie punten omhoog, haal dan 1 kg soja van de eiwitbijvoeding af. Je zult zien dat het ureum vervolgens daalt.

Bedenk daarbij dat een stijging van ruw eiwit in gras voorspelbaar is aan de hand van grasgroei en het weer. Komt er na droogte weer regen, dan neemt het gras vlot meer stikstof op en stijgt het eiwitgehalte. Als je dat aan ziet komen, kun je al op voorhand de eiwitbijvoeding verlagen om een ureumpiek te voorkomen. O ja, en denk ook alvast na over de gewenste graskuil als bijvoeding in de zomer en winter. Dat helpt bij het melken met een scherp ruweiwitniveau in het rantsoen.

Het 1-2-3'tje voor meer grasopname

In het voorjaar gaat het vanzelf goed: de koeien vreten zich vol met het gras, hoeveel je ook bijvoert op stal. In de rest van het jaar draait het er echt om dat je grasaanbod en bijvoeding op stal in samenhang ziet. Stel jezelf een doel voor de grasopname en durf de koeien een duwtje te geven. Dat doe je met een voergang die leeg is, een uur voor ze gretig de wei in gaan.

Simpelweg meer uren weidegang betekent nog niet dat ze meer gras opnemen. Zie het in samenhang en pak het aan in de goede volgorde:

1. geef ze eerst meer goed aanbod weidegras (in graslengte, smaak en oppervlak)
2. draai de bijvoeding omlaag
3. pas daarna geef je ze zonodig meer tijd in de wei.

Iedere dag vers: 1-10-100-1000

Als je dit cijferrijtje onthoudt, heb je de kern te pakken: in 1 kilo droge stof van de bovenste 10 centimeter gras zit gemiddeld 100 dwe en 1000 vem! Met een goed weidesysteem en aandacht voor je weideplanning stuur je op goed weidegras. Dan vreten de koeien voortdurend lekker de bovenste delen van vers gegroeid gras. Bij Nieuw Nederlands Weiden is dat het verse puntje van gras van 10 à 12 cm. Bij omweiden is dat de graslaag met 1700 kilo droge stof boven de 5 cm die ze in een dag afgrazen en morgen weer in het volgende stuk. Dit laatste is ook nogal cruciaal. Ga nou niet omweiden op grote percelen tot het gras zo'n beetje op is. Wil je omweiden, doe dat dan met percelen afgestapt voor één dag en geef elke dag een nieuw stuk. Goed weiden draait om het aanbieden van een goede en verse portie smakelijk gras. En dan herhaal ik: 1 kg droge stof in 10 centimeter gras, 100 dwe en 1000 vem. Wie kan daar nou niet van melken?

Robotmelken? Hou de koeien in beweging!

Bij robot en weidegang heb je vaak een van deze twee uitdagingen: of de koeien willen niet naar binnen, of ze willen niet naar buiten. Hoe doorbreek je dat? Om te beginnen lok je ze naar buiten met elke dag een goed vers grasaanbod in de wei. Gaat dat via een selectiepoort of via de robot, volg dan heel goed hoeveel uur het duurt tussen de eerste en de laatste die naar buiten gaat.

Naar binnen lok je ze weer op vaste tijden, met een verse portie smakelijke bijvoeding. Wen ze niet aan naar buiten duwen, of ophalen uit de wei, maar laat die individuele koe los, hoe lastig dat ook is. Mijn vuistregel is dus: regel het zo dat de koeien in beweging blijven. En aanvullend: van de eerste koe tot de laatste koe buiten is gemiddeld anderhalf uur toegang tot de wei nodig voor 1 kg drogestofopname uit vers gras. Wat ook helpt, is het volgen van het natuurlijke bioritme van de koeien. Ze vreten graag in de schemer en nemen dan per uur het meeste gras op. En we hebben tweemaal daags schemer. Oftewel: als je een robot hebt, kun je perfect koeien weiden op het moment dat anderen staan te melken.

de Weideman

Wekelijkse Tip van de Weideman

De Weideman is er alweer vroeg bij dit jaar! Vanaf begin maart deelt hij elke donderdag een weidegangtip via de website van Veeteelt.

▶ Lees meer op: veeteelt.nl/weideman